

tekućinama, u poglavlju: Kako rastu biljke:⁷ »Razlike tekućina su promjene mnogodjelnog jer različite biljke povlače korespondentne dijelove od tvari koje ih hrane, kao kod loze; različito vino ne čini, naime, njezina različitost nego to ovisi samo o tlu koje ju hrani.« Takvo je također Plutarhovo mjesto, osim ako se čita iskvarenije, a bit će dozvoljeno da ga se obnovi na temelju usporedbe s Aetijevim mjestom. U nijednom ipak nema skrivenosti tekućina u vodi niti spomena na sunce i toplinu. 5

Razum savjetuje da se više vjeruje ovim piscima, jer su uzeli stručno ocijeniti nauke starih filozofa, nego Aristotelu koji se tog posla prihvatio, kako vidimo i kako ćemo vidjeti, da bi ih napadao zabadanjima i izvrnutim tumačenjima. [303] 10

Plutarh odbacuje također i onu optužbu koja stoji u desetom poglavlju 2. knjige *O rađanju životinja*, gdje raspravljajući o uzrocima neplodnosti mula, ovako piše: »Empedoklo kaže da je uzrok da mješavina sjemena postaje od nježne gusta u tome, što potječe od oba poroda.« Onaj navodi potpuno drugi uzrok u četrnaestom poglavlju 5. knjige *Mišljenja*: »Empedoklo <drži da su neplodne> zbog malenosti i spuštenosti i uskosti maternice obrnuto prirodene uz trbuh, budući da sjeme ne može u nju ispravno ulaziti i jer ga ona, kad bi i ušlo, ne prima.« Na osnovi tih riječi dokida se konačno ona optužba koja se proteže kroz cijelo poglavlje. 15 20

Ono što stoji u prvom poglavlju četvrte knjige ne dokidaju samo drugi, nego i sam Aristotel prije nego što zaključi raspravu 25

⁷ Usp. PS. PLU. Placit. 910.C. 13 – D. 4: τὰς δὲ διαφορὰς τῶν χυμῶν παραλλαγὰς τῆς γῆς πολυμερείας καὶ τῶν φυτῶν γίνεσθαι, διαφόρους ἐλκόντων τὰς ἀπὸ τοῦ τρέφοντος ὁμοιομερείας, ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἀμπέλων· οὐ γὰρ αἱ διαφοραὶ τούτων χρηστὸν τὸν οἶνον ποιοῦσιν, ἀλλ' αἱ τοῦ τρέφοντος ἐδάφους. Petrićev se tekst jako razlikuje od kritičkog izdanja